

7 грудня - "Катерини"

Сьомого грудня - день великомучениці Катерини, у народі "Катерини", свято дівочої долі. У цей день перед образами цієї святої дівчата ставлять свічки, а потім під вечір ворожать на свою долю.

Перед сходом сонця дівчина йде в садок і зрізує гілочку вишні. В хаті дівчина ту гілочку ставить у пляшку з водою і чекає свята [Меланки](#). Якщо до Меланки вишня зацвіте – добрий знак, засохне гілочка без цвіту – кепська ознака. Дівчата так це тлумачать: є цвіт на гілочці – буде весілля, нема – восени доведеться [Покрову](#) благати: “Свята мати, Покрівонько, покрий мою голівоньку”.

Увечері дівчата сходяться до однієї хати і варять спільну вечерю – борщ і кашу. Приходять хлопці, починаються розваги: сміх, співи, але без танців, бо то піст.

Опівночі, перед “першими півнями”, дівчата беруть горня з “вечерею”, обгортають його новим рушником і йдуть “закликати долю” до воріт. Кожна з дівчат вилазить по черзі на ворота, тримаючи в руках горня з кашею та борщем, і тричі гукає: "Доле-доле, йди до мене вечеряти!"

Якщо в цей час заспіває півень, “доля обізвалася”, якщо ж ні: “Доля оглухла, не чує мого голосу”. Журиться дівчина і проклинає долю: “Щоб ти зозулі не чула, блуднице моя!” Та це ще не біда. Гірше, коли зірка з неба впаде. “Погасне Доля!” – злякано шепочуть дівчата.” Якщо десь у цю мить загавкав півень – парубок прибуде статний і багатий; якщо озвався собака – чоловік буде вірний і не дуже страшний, трохи сварливий; якщо заіржав кінь – чоловік трапиться роботящий, спокійний, але з характером.

Розповідають, що під час такого ворожіння уже в наш час до горщика підбіг щур і почав їсти кашу, аж за вухами ляцало. Дівчина як побачила, то зомліла. А весною приїхали в село іноземці з Франції по обміну досвідом господарювання і вирощування цукрового буряка. Дівчина познайомилася з одним із них і незабаром вийшла заміж. Поїхала жити на батьківщину чоловіка і писала батькам, що він дуже добрий. З тих пір у селі знають, що щур – то чоловік-іноземець.

Хлопці цього дня постилися до служби Божої і щиро молилися, аби Бог дав їм хорошу дружину – роботящу, не ледащу, до того ж лицем пригожу і до чоловіка лагідну.

В народних переказах **дівоча доля – то гарний і вдатний хлопець, а чоловіча – гарна та працююча жінка**. Та вона буває і роботящою, і лінивою – це вже кому яка дістанеться. Вгадати, звичайно, нікому не дано.

Вдалу і **щасливу долю могла приворожити і сама дівчина**. Треба було лише причепуритися: одягти [сорочку](#) самотканну, вишити на ній гарні візерунки, а по низу – меандри (символічні зазубринки). [Плахту](#) чи спідницю треба було підв'язати тканною [крайкою](#) чи вишитим золотом поясом. У коси заплести червоні та золоті [стрічки](#), а ще взути [чобітки](#) на підборах. А до того ж усміхнене миле личко, розважна розмова – і найкраща доля приголубить таку господиньку і розумну дівчину.

Народні прикмети:

- Катерина по воді, то [Різдво](#) по льоді.
- Як на Катерини холодно, то буде голодно.

7 грудня - святої великомучениці Катерини

Свята великомучениця **Катерина** була дочкою правителя Олександрії Єгипетської Конста. Рідкісна краса та надзвичайний розум були притаманні Катерині, яка вільно володіла іноземними мовами, досконало знала твори багатьох язичницьких письменників і філософів, відомих лікарів. Оголосивши батькам, що погодиться вийти заміж лише за того, хто перевершить її в знатності, багатстві, красі і мудрості, багато багатих і знатних женихів просили її руки.

Один святий старець сказав Катерині, що він знає Юнака, Котрий перевершує її в усьому, і вручив їй ікону Божої Матері з Богонемовлятом Ісусом на руках. І Катерина, відчувши заклик Господній, вже в глибокому, правдивому смиренні й покорі волі Божій, обрала шлях наслідування Господа, і відтепер її надихала одна мета: жити для Ісуса Христа. Свята Катерина молилася всю ніч і удостоїлася бачити Пречисту Діву Марію, Яка просила Свого Сина подивитися на Катерину на колінах, але Немовля тоді відвернув Своє лице.

Коли старець навчив святу таємниць християнської віри і здійснив над нею таїнство хрещення, їй знову було видіння Пресвятої Богородиці з Немовлям. Тепер Господь Ісус ласкаво дивився на неї і дав їй перстень, таким чином заручивши її із Собою.

У той час в Олександрії було пишне язичницьке свято. Свята Катерина безбоязно пішла до головного жерця - імператора Максиміана, сповідала свою віру і мудро викрила омани язичників. Краса дівчини полонила правителя. Максиміан спробував спокусити святу Катерину багатством і славою. Отримавши гнівну відмову, імператор піддав святу жорстоким мукам, а потім кинув у темницю. Наступного дня мученицю знову привели на судилище. Під загрозою колесування їй запропонували принести жертву богам, але Ангел розтрощив знаряддя страти. Свята Катерина твердо визнала вірність своєму Небесному Нареченому - Христу і з молитвою до Нього сама поклала голову на плаху під меч ката.

Моці святої Катерини були перенесені Ангелами до Синайської гори. У VI столітті за одкровенням були знайдені глава і ліва рука святої мучениці і з почестями перенесені в новостворений храм Синайського монастиря, побудованого імператором Іустиніаном.

Святу Катерину шанують і на Сході, і на Заході. У західній традиції вона вважається Небесною покровителькою навчання, в східній - Господньою захисницею під час вагітності та пологів. На Русі напередодні свята дівчата - за заступництвом святої Катерини - постили і молилися, просячи Бога про вдале заміжжя.

І хоча про життя Катерини, як і про життя більшості мучеників перших століть християнства, нам відомо доволі мало, проте з подвигом святої всі давно знайомі. І День пам'яті великомучениці Катерини, як і всі християнські свята, - не проста тема для висвітлення. Щороку на християнських порталах пишуть про страждання і шанування великомучениці Катерини. Адже навряд чи, що історики розкопають більше про неї, ніж нам надають основні джерела життєпису святої: мучеництво, приписуване Опанасу (Анастасію), що називав себе стенографом і слугою Катерини, мучеництво, складене Симеоном Метафрастом, і «Похвальне слово Катерині» Анастасія Протасікріта.

За заступництвом св. великомучениці Катерини молимо й благаймо та просімо всемогутнього і милостивого Господа. Й, зокрема, щоби в цілому світі біблійно-євангельське навчання про природні - гетеросексуальні шлюби та вічні сімейні й інші християнські морально-етичні цінності, в т. ч. про захист життя людини від моменту зачаття і аж до природної смерті тощо, безумовно стали поважатися й неухильно виконуватися всіма людьми в усіх країнах. Як на офіційно-державному (законодавчому й практично-виконавчому), так і суспільно-соціальному та звичайному побутовому рівнях.

Включаючи також безумовне й важливе конституційне право кожної людини вільно й свідомо та відповідально - тобто без жодного примусу та тиску, залякування і погроз, усіляких, одначе всуціль незаконних заборон, обмежень та дискримінацій, переслідувань і репресій абощо, - визначатися й обирати. Скажімо, при відсутності офіційно оголошеного надзвичайного стану погоджуватися чи відмовлятися - як для себе, так і своїх неповнолітніх дітей - від тих чи інших карантинних (протиепідеміологічних) або профілактичних щеплень від будь-яких інфекційних хвороб та недуг і т. п. А також вільно й безперешкодно висловлювати, аргументувати та відстоювати і захищати - в т. ч. публічно (включаючи ЗМІ та, загалом, будь-де і будь-як: як одноосібно, так і спільно з однодумцями) - свою точку зору та позицію щодо всього цього. (Як, у принципі, і з усіх інших, в т. ч. суспільних та політичних тощо, питань і проблем.).